

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 28.8.2001
COM(2001) 495 τελικό

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 466/2001 της Επιτροπής για τον
καθορισμό μέγιστων τιμών ανοχής για ορισμένες προσμείξεις στα τρόφιμα**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα πρόταση κανονισμού αποτελεί μέρος μιας γενικότερης στρατηγικής για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωροδιφαινυλίων (PCB) στο περιβάλλον, στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές. Στόχος της είναι ο καθορισμός ανώτατων ορίων διοξινών και φουρανίων σε ορισμένα είδη διατροφής.

Η μόλυνση των ζωοτροφών και των τροφίμων από διοξίνες, φουράνια και πολυχλωροδιφαινύλια (PCB) αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Συνεπώς, πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη μείωση του επιπέδου μόλυνσης. Στο Λευκό Βιβλίο για την ασφάλεια των τροφίμων (COM(1999) 719 της 12ης Ιανουαρίου 2000) η Επιτροπή επεσήμανε την ανάγκη καθορισμού ανωτάτων επιπέδων για τις διοξίνες σε όλη την αλυσίδα από τις ζωοτροφές έως τα τρόφιμα. Συνεδριάζοντας στη Feira τον Ιούνιο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέθεσε στην Επιτροπή να προτείνει εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τις προσμειξείς, ιδίως σχετικά με τις διοξίνες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην συνεδρίαση του ολομέλειας στις 4 Οκτωβρίου 2000 κάλεσε την Επιτροπή να καθορίσει ανώτατα όρια για τις διοξίνες και τα PCB σε όλες τις ζωοτροφές.

Δόθηκε προτεραιότητα στην επιστημονική βάση για τον καθορισμό αυτών των επιπέδων. Η Επιτροπή ζήτησε από την επιστημονική επιτροπή τροφίμων (EET) και την επιστημονική επιτροπή για τη διατροφή των ζώων (EEΔΖ) να αξιολογήσουν τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία από την παρουσία διοξινών και πολυχλωροδιφαινυλίων στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές. Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η αξιολόγηση της πρόσληψης διοξινών και πολυχλωροδιφαινυλίων μέσω της διατροφής από τον πληθυσμό της ΕΕ, εντοπίζοντας τα τρόφιμα που συμβάλλουν περισσότερο. Η EET γνωμοδότησε στις 22 Νοεμβρίου 2000 και η EEΔΖ στις 6 Νοεμβρίου 2000. Η EET αναθεώρησε τη γνωμοδότησή της στις 30 Μαΐου 2001, με βάση νέες επιστημονικές πληροφορίες που προέκυψαν μετά την έγκριση της αρχικής γνωμοδότησής της.

Η EET καθόρισε ως όριο ανεκτής εβδομαδιαίας πρόσληψης (ΑΕΠ) τα 14 πικογραμμάρια ανά κιλό σωματικού βάρους εβδομαδιαίως. Ο αριθμός αυτός συμφωνεί με το προσωρινό όριο ανεκτής εβδομαδιαίας πρόσληψης των 70 pg/kg σωματικού βάρους/μήνα που καθόρισε η μικτή επιτροπή εμπειρογνομόνων FAO/ΠΟΥ για τα πρόσθετα τροφίμων στη συνεδρίαση της στις αρχές Ιουνίου 2001. Η EET κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο μέσος όρος πρόσληψης διοξινών και παρόμοιων με τις διοξίνες PCB από τον άνθρωπο στις ευρωπαϊκές χώρες υπολογίστηκε ότι ανέρχεται στα 1,2 έως 3,0 pg/kg σωματικού βάρους ημερησίως. Αυτό σημαίνει ότι ένα σημαντικό ποσοστό του ευρωπαϊκού πληθυσμού υπερβαίνει ακόμη το όριο που θεωρείται ανεκτό από τοξικολογική άποψη. Η EET δηλώνει ότι αυτό δεν συνεπάγεται αναγκαστικά ότι υπάρχει αξιολογος κίνδυνος για την υγεία των ατόμων, επειδή η ανεκτή εβδομαδιαία πρόσληψη συμπεριλαμβάνει έναν συντελεστή ασφαλείας. Ωστόσο, η υπέρβαση αυτού του ορίου πρόσληψης οδηγεί στη διάβρωση της προστασίας που εμπεριέχει ο συντελεστής ασφαλείας.

Η ανθρώπινη έκθεση οφείλεται κυρίως στα τρόφιμα (>90 %). Λαμβάνοντας υπόψη τις μέσες καταναλωτικές συνήθειες, τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης συμβάλλουν περίπου κατά 90 % στην πρόσληψη μέσω των τροφίμων (δηλαδή σχεδόν το 80 % της συνολικής έκθεσης των ανθρώπων σε διοξίνες). Οι διοξίνες στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης προέρχονται από ζωοτροφές. Η μόλυνση ζωοτροφών και τροφίμων μπορεί να προκαλείται από τη μόλυνση του περιβάλλοντος. Συνεπώς χρειάζεται μια συνεκτική στρατηγική για τη μείωση της παρουσίας των διοξινών στο περιβάλλον, στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα.

Τα μέτρα για τον περιορισμό ή την εξάλειψη της εκπομπής διοξινών στο περιβάλλον μέσω μέτρων κατευθυνόμενων στην πηγή είναι πολύ σημαντικά για τη μείωση της συνολικής μόλυνσης από διοξίνες. Αυτά τα μέτρα θα εξεταστούν σε μια ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την κοινοτική στρατηγική για τις διοξίνες, τα φουράνια και τα πολυχλωροδιφαινύλια. Η ανακοίνωση αυτή αναμένεται να υποβληθεί από την Επιτροπή το φθινόπωρο του 2001.

Η στρατηγική αυτή θα επικεντρωθεί στις εξής δύο πτυχές:

- Σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, θα επικεντρωθεί στα τρέχοντα και μελλοντικά μέτρα για τη μείωση της έκλυσης διοξινών στο περιβάλλον;
- Σε ό,τι αφορά τις ζωοτροφές και τα τρόφιμα, θα εξεταστεί κυρίως ο τρόπος μείωσης της παρουσίας διοξινών στις ζωοτροφές και συνεπώς στα τρόφιμα, έτσι ώστε να επιτευχθούν τα επίπεδα-στόχοι και με τον τρόπο αυτό να μειωθεί η έκθεση των ανθρώπων σε διοξίνες κάτω από την ΑΕΠ (Ανεκτή Εβδομαδιαία Πρόσληψη) που καθόρισε η ΕΕΤ.

Ωστόσο, χρειάζεται να ληφθούν ήδη μέτρα στο επίπεδο της αλυσίδας τροφίμων και ζωοτροφών για να περιοριστεί η παρουσία των διοξινών σε τρόφιμα και ζωοτροφές.

Τα προτεινόμενα μέτρα σχετικά με τις ζωοτροφές αποτελούνται από τρία μέρη:

- πρώτο, τον καθορισμό ανώτατων επιπέδων, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα βασική μόλυνση, σε αυστηρό αλλά εφικτό επίπεδο;
- δεύτερο, τον καθορισμό επιπέδων δράσης που θα χρησιμεύσουν ως μέσο για την “έγκαιρη προειδοποίηση” που θα αποτελέσει το μοχλό για μια προενεργή προσέγγιση από τις αρμόδιες αρχές και τις επιχειρήσεις προκειμένου να εντοπιστούν οι πηγές και οι διάλυτοι μόλυνσης και να ληφθούν μέτρα για την εξάλειψή τους;
- τρίτο, τον καθορισμό επιπέδων-στόχων, τα οποία είναι τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να φθάσει η έκθεση της πλειονότητας του ευρωπαϊκού πληθυσμού κάτω από την ανεκτή εβδομαδιαία πρόσληψη που καθορίστηκε από την ΕΕΤ.

Όσον αφορά το πρώτο μέρος, η Επιτροπή προτείνει να καθοριστούν ανώτατα επίπεδα για τα τρόφιμα, λαμβάνοντας υπόψη τη σημερινή βασική μόλυνση. Τα εναρμονισμένα ανώτατα επίπεδα είναι ένα αναγκαίο εργαλείο για τη διαχείριση και την εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής σε όλη την ΕΕ.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι όλες οι επιχειρήσεις στην αλυσίδα τροφίμων και ζωοτροφών θα συνεχίσουν να καταβάλουν προσπάθειες και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη μείωση της παρουσίας διοξινών στις ζωοτροφές και τα τρόφιμα, προβλέπεται μια ρήτρα αναθεώρησης με σκοπό να καθοριστούν κατώτερα επίπεδα μέχρι το έτος 2006.

Από τοξικολογική άποψη, τα ανώτατα επίπεδα πρέπει να περιλαμβάνουν τις διοξίνες και τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB. Ωστόσο, επειδή τα δεδομένα σχετικά με την εμφάνιση των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB είναι ακόμη πολύ περιορισμένα, η προσέγγιση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε μη ρεαλιστικά ανώτατα επίπεδα· αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η συμβολή των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στο συνολικό φορτίο μόλυνσης κυμαίνεται ανάλογα με τα διαθέσιμα περιορισμένα δεδομένα. Αλλά η έλλειψη άμεσης αντίδρασης για τα παρόμοια

με τις διοξίνες PCB δεν πρέπει να εμποδίζει την άμεση λήψη μέτρων για τις διοξίνες και τα φουράνια. Συνεπώς προτείνονται μέτρα για τις διοξίνες και τα φουράνια, εν αναμονή πιο συνεκτικών δεδομένων για τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB σε συνδυασμό με μια προενεργή προσέγγιση για την απόκτηση αυτών των δεδομένων.

Το δεύτερο μέρος συνίσταται στον καθορισμό επιπέδων δράσης με σκοπό να αποτελέσουν το έναυσμα για μια προενεργή προσέγγιση από τις αρμόδιες αρχές και τις επιχειρήσεις προκειμένου να εντοπιστούν οι πηγές και οι δίαυλοι μόλυνσης και να ληφθούν τα μέτρα για την εξάλειψή τους. Πράγματι, η μόνιμη παρακολούθηση της παρουσίας διοξινών και PCB στις ζωοτροφές και τα τρόφιμα σε όλη την ΕΕ είναι αναγκαία. Σε περίπτωση αφύσικης αύξησης των επιπέδων των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB, πρέπει να εντοπιστούν οι πηγές και/ή οι δίαυλοι μόλυνσης. Όταν εντοπιστούν, πρέπει να οριστούν και να εφαρμοστούν μέτρα για την πρόληψη ή τη μείωση μελλοντικής μόλυνσης από αυτές τις πηγές.

Το τρίτο μέρος των μέτρων αφορά τον μελλοντικό καθορισμό επιπέδων-στόχων. Αυτά τα επίπεδα-στόχοι θα είναι τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να φθάσει η έκθεση της πληθυσμιακής του ευρωπαϊκού πληθυσμού κάτω από την Ανεκτή Εβδομαδιαία Πρόσληψη που συνιστά η ΕΕΤ. Τα επίπεδα-στόχοι θα χρησιμεύσουν ως κινητήριοι δυνάμεις για τα μέτρα, τα οποία είναι αναγκαία για την περαιτέρω μείωση εκπομπών στο περιβάλλον. Με τη μεγαλύτερη πτώση των εκπομπών, η κατανομή των επιπέδων μόλυνσης για τα διάφορα υλικά τροφίμων θα μετατοπιστεί σε χαμηλότερα επίπεδα και θα προσεγγίσει τα επίπεδα-στόχους. Ωστόσο, προς το παρόν είναι δύσκολο να προβλεφθεί σωστά ο αντίκτυπος των περιβαλλοντικών μέτρων στα επίπεδα των διαφόρων υλικών ζωοτροφών και των διαφόρων τροφίμων ζωικής προέλευσης. Αντίστοιχα, δεν μπορούν ακόμη να καθοριστούν αριθμητικά τα επίπεδα-στόχοι με λογική επιστημονική βεβαιότητα.

Μια σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τα επίπεδα δράσης και τα επίπεδα-στόχους στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές, που απευθύνεται στα κράτη μέλη, θα εκδοθεί ταυτόχρονα με τον παρόντα κανονισμό.

Όσον αφορά τη δειγματοληψία και τις μεθόδους ανάλυσης, πρόκειται να υποβληθεί σύντομα από την Επιτροπή πρόταση μέτρων για τον καθορισμό των κριτηρίων απόδοσης.

Σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 315/93, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμείξεις τροφίμων¹, τα μέτρα της παρούσας πρότασης της Επιτροπής υποβλήθηκαν για γνωμοδότηση στη μόνιμη επιτροπή τροφίμων στις 25 Ιουλίου 2001.

Εφόσον δεν έλαβε ευνοϊκή γνώμη για το προτεινόμενο σχέδιο μέτρων, η Επιτροπή καλείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του προαναφερόμενου κανονισμού, να παραπέμψει χωρίς καθυστέρηση τα προτεινόμενα μέτρα στο Συμβούλιο.

Η παρούσα πρόταση δεν έχει δημοσιονομικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

¹ ΕΕ L 37, 13.2.1993, σ.1.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 466/2001 της Επιτροπής για τον καθορισμό μέγιστων τιμών ανοχής για ορισμένες προσμείξεις στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμείξεις των τροφίμων², και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 3,

την πρόταση της Επιτροπής³,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 466/2001 της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 2001, για τον καθορισμό μέγιστων τιμών ανοχής για ορισμένες προσμείξεις στα τρόφιμα⁴ ορίζει ότι τα τρόφιμα δεν πρέπει, όταν διατίθενται στην αγορά, να περιέχουν προσμείξεις σε επίπεδα ανώτερα αυτών που προβλέπει ο κανονισμός.
- (2) Ο όρος "διοξίνες" καλύπτει μία ομάδα 75 πολυχλωριωμένων διβενζο-παρα-διοξινών ("PCDD") και 135 πολυχλωριωμένων διβενζοφουρανίων ("PCDF"), 17 από τις οποίες έχουν τοξικολογικό ενδιαφέρον. Η τοξικότερη ουσία είναι η 2,3,7,8-τετραχλωροδιβενζο-παρα-διοξίνη (TCDD), η οποία χαρακτηρίζεται από τον Διεθνή Οργανισμό Ερευνών Καρκίνου και άλλους αξιόπιστους διεθνείς οργανισμούς ως γνωστό καρκινογόνο για τον άνθρωπο. Η Επιστημονική Επιτροπή Τροφίμων ("EET"), όπως και η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ("ΠΟΥ"), κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το καρκινογόνο αποτέλεσμα των διοξινών δεν παρουσιάζεται σε επίπεδα χαμηλότερα ενός συγκεκριμένου ορίου. Άλλα αρνητικά αποτελέσματα, όπως η ενδομητρίωση, οι νευροσυμπεριφορικές και ανοσοκατασταλτικές επιπτώσεις, παρουσιάζονται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα και επομένως θεωρείται ότι πρέπει να συνεκτιμηθούν στον καθορισμό του ανεκτού ορίου πρόσληψης.

² ΕΕ L 37, 13.2.93, σ. 1.

³ ΕΕ C ..., ..., σ. ...

⁴ ΕΕ L 77, 16.3.2001, σ. 1.

- (3) Τα πολυχλωροδιφαινύλια ("PCB") είναι μία ομάδα 209 διαφορετικών ομοειδών ουσιών οι οποίες είναι δυνατόν να διαχωριστούν σε δύο υποομάδες σύμφωνα με τις τοξικολογικές τους ιδιότητες: 12 από αυτές έχουν τοξικολογικές ιδιότητες παρόμοιες με των διοξινών και γι' αυτό συχνά αναφέρονται ως "παρόμοια με τις διοξίνες πολυχλωροδιφαινύλια (PCB)". Τα άλλα PCB δεν εμφανίζουν τοξικότητα παρόμοια με των διοξινών, αλλά έχουν διαφορετικά τοξικολογικά χαρακτηριστικά.
- (4) Κάθε ομοειδής ουσία της ομάδας των διοξινών ή των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB παρουσιάζει διαφορετικό επίπεδο τοξικότητας. Για να γίνει δυνατός ο υπολογισμός της συνολικής τοξικότητας των διαφόρων αυτών ομοειδών ουσιών, χρησιμοποιήθηκαν οι συντελεστές τοξικής ισοδυναμίας ("TEF"), προκειμένου να διευκολυνθεί η αξιολόγηση του κινδύνου και ο ρυθμιστικός έλεγχος. Αυτό σημαίνει ότι τα αναλυτικά αποτελέσματα που αφορούν και τις 17 μεμονωμένες ομοειδείς ουσίες της ομάδας των διοξινών και τις 12 ουσίες της ομάδας των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB, εκφράζονται με βάση μια ενιαία μετρήσιμη μονάδα: "συγκέντρωση ισοδύναμου τοξικότητας TCDD" (TEQ).
- (5) Οι διοξίνες και τα PCB παρουσιάζουν πολύ μεγάλη ανθεκτικότητα στη χημική και βιολογική αποδόμηση και κατά συνέπεια παραμένουν στο περιβάλλον και συσσωρεύονται στην τροφική αλυσίδα των ανθρώπων και των ζώων.
- (6) Η έκθεση του ανθρώπου στις διοξίνες οφείλεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90% στα τρόφιμα. Τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ευθύνονται σε ποσοστό 80 % περίπου της συνολικής έκθεσης. Η μόλυνση των ζώων από διοξίνες οφείλεται κυρίως στις ζωοτροφές. Επομένως οι ζωοτροφές, και σε ορισμένες περιπτώσεις το έδαφος, δημιουργούν ανησυχίες ως πιθανές πηγές διοξινών.
- (7) Η ΕΕΤ ενέκρινε γνώμη σχετικά με την εκτίμηση του κινδύνου των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα, στις 30 Μαΐου 2001 πρόκειται για ενημέρωση με βάση νέα επιστημονικά στοιχεία τα οποία εμφανίστηκαν μετά την έγκριση γνώμης της ΕΕΤ για το θέμα αυτό στις 22 Νοεμβρίου 2000. Η ΕΕΤ όρισε ως ανεκτό όριο εβδομαδιαίας πρόσληψης ("ΑΟΕΠ") για τις διοξίνες και τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB τα 14 pg WHO-TEQ/kg σωματικού βάρους. Οι αναλύσεις έκθεσης αποδεικνύουν ότι μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού της Κοινότητας προσλαμβάνει μέσω των τροφών ποσότητες που ξεπερνούν το ανεκτό αυτό όριο. Ορισμένες ομάδες του πληθυσμού σε μερικές χώρες ενδέχεται να εκτίθενται σε μεγαλύτερο κίνδυνο λόγω των διατροφικών συνηθειών τους.
- (8) Είναι επομένως σημαντικό και αναγκαίο να περιοριστεί η έκθεση του ανθρώπου στις διοξίνες από την κατανάλωση τροφών, για να εξασφαλιστεί η προστασία των καταναλωτών. Ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα διοξινών έχουν παρατηρηθεί σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων. Επειδή η μόλυνση των τροφίμων συνδέεται άμεσα με τη μόλυνση των ζωοτροφών, πρέπει να υιοθετηθεί μια συνολική προσέγγιση για τον περιορισμό της επίπτωσης των διοξινών σε όλη την τροφική αλυσίδα, δηλ. από τις πρώτες ύλες των ζωοτροφών μέσω των τροφοπαραγωγών ζώων έως τον άνθρωπο.
- (9) Η ΕΕΤ συνέστησε να καταβάλλονται διαρκώς προσπάθειες για τον περιορισμό της περιβαλλοντικής έκλυσης διοξινών και των συναφών ενώσεων τους στα χαμηλότερα εφικτά επίπεδα. Αυτός δεν είναι ο αποτελεσματικότερος και αποδοτικότερος τρόπος για τη μείωση της παρουσίας των διοξινών και παρόμοιων ουσιών στην τροφική αλυσίδα και για την εξασφάλιση του συνεχούς περιορισμού της επιβάρυνσης του

ανθρώπινου οργανισμού. Η ΕΕΤ παρατηρεί ότι πρόσφατοι έλεγχοι στο ανθρώπινο γάλα και αίμα φαίνεται να δείχνουν ότι τα επίπεδα της διοξίνης δεν μειώνονται πλέον.

- (10) Η θέσπιση ανώτατων ορίων για τις διοξίνες και τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα είναι ένας ενδεδειγμένος τρόπος για να αποφευχθεί η απαράδεκτα μεγάλη έκθεση του ανθρώπινου πληθυσμού και να αποτραπεί η διανομή τροφίμων με απαράδεκτα υψηλό επίπεδο μόλυνσης, π.χ. από τυχαία μόλυνση και έκθεση. Επιπλέον, ο καθορισμός ανώτατων ορίων είναι αναγκαίος για την εφαρμογή ρυθμιστικού συστήματος ελέγχου και την εξασφάλιση ενιαίας εφαρμογής.
- (11) Μέτρα που θα βασίζονταν μόνο στη θέσπιση ανώτατων ορίων για τις διοξίνες και τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα, δεν θα ήταν αρκετά αποτελεσματικά για τον περιορισμό της έκθεσης του ανθρώπου στις διοξίνες, εκτός εάν τα όρια ορίζονταν τόσο χαμηλά ώστε μεγάλο μέρος των τροφίμων θα έπρεπε να χαρακτηριστούν ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Αναγνωρίζεται γενικά ότι για να περιοριστεί δραστικά η παρουσία διοξινών στα τρόφιμα, η θέσπιση ανώτατων ορίων πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα παρακίνησης μιας προενεργής προσέγγισης, η οποία θα περιλαμβάνει επίπεδα δράσης και επίπεδα-στόχους για τα τρόφιμα σε συνδυασμό με τα μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών. Τα επίπεδα-στόχοι δηλώνουν τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν ώστε να περιοριστεί η έκθεση του ανθρώπου, για την πλειονότητα του πληθυσμού, στο ανεκτό όριο εβδομαδιαίας πρόσληψης που έχει οριστεί από την ΕΕΤ. Τα επίπεδα δράσης είναι ένα εργαλείο για τις αρμόδιες αρχές και τις επιχειρήσεις για να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στις περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να προσδιοριστεί μια πηγή μόλυνσης και να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό ή την εξάλειψή της, όχι μόνο στην περίπτωση που δεν υπάρχει συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, αλλά και όπου έχουν διαπιστωθεί υψηλά επίπεδα διοξινών που ξεπερνούν τα κανονικά βασικά επίπεδα. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη βαθμιαία μείωση των επιπέδων των διοξινών στα τρόφιμα και την επίτευξη των επιπέδων-στόχων. Για το θέμα αυτό η Επιτροπή απευθύνει σύσταση προς τα κράτη μέλη.
- (12) Αν και, από τοξικολογική άποψη, οποιαδήποτε επίπεδα πρέπει να εφαρμόζονται στις διοξίνες, τα φουράνια και τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB, προς το παρόν ανώτατα όρια έχουν οριστεί μόνο για τις διοξίνες και τα φουράνια και όχι για τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB, λόγω των πολύ περιορισμένων στοιχείων σχετικά με τον επιτολασμό τους. Ωστόσο, η παρακολούθησή τους θα συνεχιστεί, ιδίως για την παρουσία παρόμοιων με τις διοξίνες PCB, με σκοπό να συμπεριληφθούν οι ουσίες αυτές στα ανώτατα όρια.
- (13) Τα απαράδεκτα επίπεδα διοξίνης στα τρόφιμα πρέπει να αξιολογηθούν σύμφωνα με τα τρέχοντα βασικά επίπεδα μόλυνσης, τα οποία διαφέρουν για κάθε τρόφιμο. Το ανώτατο όριο πρέπει να καθοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη τη βασική μόλυνση, σε αυστηρό αλλά εφικτό επίπεδο.
- (14) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι όλες οι επιχειρήσεις που εμπλέκονται στην τροφική αλυσίδα ανθρώπων και ζώων συνεχίζουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια και κάνουν ότι είναι αναγκαίο για να περιοριστεί η παρουσία διοξινών στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα, τα ανώτατα όρια πρέπει να αναθεωρηθούν μέσα σε μια συγκεκριμένη περίοδο με σκοπό τον καθορισμό χαμηλότερων ανώτατων ορίων. Έως το 2006 πρέπει να επιτευχθεί συνολική μείωση της έκθεσης του ανθρώπου στις διοξίνες τουλάχιστον κατά 25%.

- (15) Τα ανώτατα όρια καθορίζονται κυρίως για τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Κανένα δεν εφαρμόζεται επί του παρόντος για προϊόντα όπως το κρέας αλόγου, το κατσικίσιο κρέας, το κρέας κουνελιού και τα αυγά πάπιας, χήνας και ορτυκιού. Υπάρχουν μόνο λίγα διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με την παρουσία διοξινών στα τρόφιμα αυτά. Επιπλέον, επειδή έχουν περιορισμένη σημασία από την άποψη πρόσληψης, δεν έχουν οριστεί ανώτατα όρια προς το παρόν. Ούτε υφίστανται σήμερα ανώτατα όρια για τα σιτηρά, τα φρούτα και τα λαχανικά, καθώς αυτά τα είδη διατροφής έχουν γενικά χαμηλά επίπεδα προσμείξεων και συνεπώς είναι ήσσονος σημασίας η συμβολή τους στη συνολική έκθεση του ανθρώπου στις διοξίνες. Ωστόσο είναι σκόπιμο να παρακολουθούνται τακτικά τα επίπεδα των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα αυτά.
- (16) Τα φυτικά έλαια συνήθως δεν περιέχουν υψηλά επίπεδα διοξινών ή παρόμοιων με τις διοξίνες PCB. Επειδή τα φυτικά έλαια εισάγονται τακτικά στην αγορά ή χρησιμοποιούνται ως συστατικά τροφίμων αναμεμιγμένα με ζωικά λίπη, είναι σκόπιμο να καθοριστεί ένα ανώτατο επίπεδο για τα φυτικά έλαια για λόγους ελέγχου.
- (17) Τα δεδομένα που είναι σήμερα διαθέσιμα δεν επιτρέπουν τον καθορισμό ανώτατων ορίων για διάφορες κατηγορίες ψαριών και προϊόντων αλιείας. Το ανώτατο όριο για τις διοξίνες στις ιχθυοτροφές σημαίνει ότι τα εκτρεφόμενα ψάρια έχουν σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα διοξίνης. Εάν υπάρξουν και άλλα δεδομένα, μπορεί στο μέλλον να είναι σκόπιμο να καθοριστούν διαφορετικά επίπεδα για τις διάφορες κατηγορίες ψαριών και προϊόντων αλιείας ή να εξαιρεθούν κατηγορίες ψαριών, εφόσον έχουν μικρή σημασία από την άποψη της πρόσληψης.
- (18) Τα δεδομένα από τους ελέγχους δείχνουν ότι τα αυγά από όρνιθες ελεύθερης βοσκής ή περιορισμένης βοσκής περιέχουν υψηλότερα επίπεδα διοξινών από ό,τι τα αυγά από όρνιθες που εκτρέφονται σε συστοιχίες κλωβών. Μπορούν να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί η μείωση των επιπέδων διοξίνης στα αυγά αυτά. Είναι συνεπώς σκόπιμο να προβλεφθεί μία μεταβατική περίοδος προτού τα ανώτατα επίπεδα αρχίσουν να εφαρμόζονται στα αυγά από όρνιθες ελεύθερης ή περιορισμένης βοσκής.
- (19) Είναι σημαντικό να μειωθεί η συνολική μόλυνση των τροφίμων από τις διοξίνες. Είναι συνεπώς αναγκαίο να απαγορευθεί η ανάμειξη τροφίμων που συμμορφώνονται με τα ανώτατα όρια, με τρόφιμα που υπερβαίνουν αυτά τα ανώτατα όρια.
- (20) Δεδομένων των ανισοτήτων που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών και των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που μπορούν να προκύψουν από αυτές, επιβάλλεται να ληφθούν κοινοτικά μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας και για τη διασφάλιση της ενότητας της αγοράς, τηρώντας συγχρόνως την αρχή της αναλογικότητας.
- (21) Πρέπει συνεπώς να τροποποιηθεί αναλόγως ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 466/2001 της Επιτροπής.
- (22) Ζητήθηκε η γνώμη της ΕΕΤ, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 315/93, όσον αφορά τις διατάξεις οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη δημόσια υγεία.
- (23) Η μόνιμη επιτροπή τροφίμων δεν εξέδωσε ευνοϊκή γνώμη. Η Επιτροπή συνεπώς δεν μπορεί να θεσπίσει τις διατάξεις που προέβλεπε σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 315/93.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 466/2001 τροποποιείται ως εξής:

(1) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 4α :

"Άρθρο 4α

Όσον αφορά τις διοξίνες στα προϊόντα που αναφέρονται στο τμήμα 5 του παραρτήματος Ι, απαγορεύεται:

- (α) να αναμειγνύονται προϊόντα που συμμορφώνονται με τις μέγιστες τιμές ανοχής με προϊόντα που υπερβαίνουν αυτές τις μέγιστες τιμές ανοχής·
- (β) να χρησιμοποιούνται προϊόντα που δεν συμμορφώνονται με τις μέγιστες τιμές ανοχής ως συστατικά για την παρασκευή άλλων τροφίμων."

(2) Στο άρθρο 5 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3:

"3. Η Επιτροπή θα αναθεωρήσει το τμήμα 5 του παραρτήματος Ι για πρώτη φορά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004 το αργότερο, με βάση τα νέα δεδομένα σχετικά με την παρουσία διοξινών και παρόμοιων με τις διοξίνες PCB, και ειδικότερα με σκοπό να περιληφθούν στα επίπεδα που θα καθοριστούν τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB.

Το τμήμα 5 του παραρτήματος Ι θα αναθεωρηθεί εκ νέου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 το αργότερο με σκοπό να μειωθούν σημαντικά οι μέγιστες τιμές ανοχής και, εάν είναι δυνατόν, να καθοριστούν μέγιστες τιμές ανοχής και για άλλα τρόφιμα."

(3) Το παράρτημα Ι τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2002.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παράρτημα I προστίθεται το ακόλουθο τμήμα 5:

"Τμήμα 5: Διοξίνη (άθροισμα πολυχλωριωμένων διβενζο-*παρα*-διοξινών (PCDD) και πολυχλωριωμένων διβενζοφουρανίων (PCDF), εκφραζόμενο σε τοξικά ισοδύναμα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (WHO), εφαρμόζοντας τους TEF-WHO (συντελεστές τοξικής ισοδυναμίας, 1997).

Προϊόντα	Μέγιστες τιμές ανοχής (PCDD + PCDF) ⁽²⁵⁾ (pg WHO-PCDD/F-TEQ/g λίπους ή προϊόντος)	Κριτήρια απόδοσης της δειγματοληψίας	Κριτήρια απόδοσης των μεθόδων ανάλυσης
5.1.1 Κρέας και προϊόντα κρέατος⁽²⁸⁾ που προέρχονται από - μηρυκαστικά (βοοειδή, πρόβατα) - πουλερικά και εκτρεφόμενα θηράματα - χοίρους	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ^(26,27) 2 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ^(26,27) 1 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ^(26,27)	Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ	Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ
5.1.2 Συκώτι και προερχόμενα από αυτό προϊόντα	6 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ^(26,27)	Οδηγία 2001/..ΕΚ	Οδηγία 2001/..ΕΚ
5.2. Σάρκα ψαριού και αλιευτικά προϊόντα⁽²⁹⁾ και προϊόντα αυτών	4 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g νωπού προϊόντος ⁽²⁶⁾	Οδηγία 2001/..ΕΚ	Οδηγία 2001/..ΕΚ
5.3. Γάλα⁽³⁰⁾ και γαλακτοκομικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένου του βούτυρου	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ^(26,27)	Οδηγία 2001/..ΕΚ	Οδηγία 2001/..ΕΚ
5.4 Αυγά κότας και προϊόντα αυγών^(31,32)	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ^(26,27)	Οδηγία 2001/..ΕΚ	Οδηγία 2001/..ΕΚ
5.5. Έλαια και λίπη - Ζωικό λίπος - από μηρυκαστικά - από πουλερικά και εκτρεφόμενα θηράματα - από χοίρους - μικτό ζωικό λίπος - Φυτικό έλαιο - ιχθυέλαιο που προορίζεται για κατανάλωση από τον άνθρωπο	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ⁽²⁶⁾ 2 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ⁽²⁶⁾ 1 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ⁽²⁶⁾ 2 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ⁽²⁶⁾ 0,75 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ⁽²⁶⁾ 2 pg WHO-PCDD/F-TEQ /g λίπους ⁽²⁶⁾	Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ	Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ Οδηγία 2001/..ΕΚ

(²⁵) Ανώτατα όρια συγκεντρώσεων·τα ανώτατα όρια των συγκεντρώσεων υπολογίζονται θεωρώντας ότι όλες οι τιμές των διαφόρων ομοειδών ουσιών που είναι μικρότερες από το όριο προσδιορισμού είναι ίσες με το όριο προσδιορισμού.

(²⁶) Οι μέγιστες αυτές τιμές ανοχής θα αναθεωρηθούν για πρώτη φορά στις 31 Δεκεμβρίου 2004 το αργότερο με βάση τα νέα στοιχεία σχετικά με την παρουσία διοξινών και παρόμοιων με τις διοξίνες PCB, και ειδικότερα με σκοπό να περιληφθούν στα επίπεδα που θα καθοριστούν τα παρόμοια με τις διοξίνες PCB, και θα αναθεωρηθούν εκ νέου το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 με σκοπό τη σημαντική μείωση των μέγιστων τιμών ανοχής.

(²⁷) Οι μέγιστες τιμές ανοχής δεν ισχύουν για τρόφιμα που περιέχουν < 1% λίπους.

(²⁸) Κρέας βοοειδών, προβάτων, χοίρων, πουλερικών και εκτρεφόμενων θηραμάτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2(α) της οδηγίας 64/433/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 121 της 29.7.1964, σ. 2012), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 95/23/ΕΚ (ΕΕ L 243, 11.10.1995, σ. 7) και το άρθρο 2(1) της οδηγίας 71/118/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 55, 8.3.1971, σ. 23), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 97/79/ΕΚ (ΕΕ L 24, 30.1.1998, σ. 31) και το άρθρο 2(2) της οδηγίας 91/495/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 268, 24.9.1991, σ. 41), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 94/65/ΕΚ (ΕΕ L 368, 31.12.1994, σ. 10), εξαιρουμένων βρώσιμων εντοσθίων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2(ε) της οδηγίας 64/433/ΕΟΚ και στο άρθρο 2(5) της οδηγίας 71/118/ΕΟΚ.

(²⁹) Σάρκα ψαριού και αλιευτικά προϊόντα, όπως ορίζονται στις κατηγορίες (α), (β), (γ), (ε) και (στ) του καταλόγου του άρθρου 1 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 104/2000 (ΕΕ L 17, 21.1.2000, σ. 22). Η μέγιστη τιμή ανοχής ισχύει για μαλακόστρακα, εξαιρουμένου του καφέ κρέατος καβουριών, και για κεφαλόποδα χωρίς σπλάχνα.

(³⁰) Γάλα (νωπό γάλα, γάλα για την παραγωγή προϊόντων με βάση το γάλα και γάλα θερμικά επεξεργασμένο, όπως ορίζεται στην οδηγία 92/46/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 268, 14.9.1992, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 94/71/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 368, 31.12.1994, σ. 33)).

(³¹) Αυγά κότας και προϊόντα αυγών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 89/437/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 212, της 22.7.1989, σ.87).

(³²) Τα αυγά ελεύθερης ή περιορισμένης βοσκής όπως ορίζονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1274/91 της Επιτροπής (ΕΕ L 121, 16.5.1991, σ. 1) πρέπει να συμμορφώνονται με τις μέγιστες τιμές ανοχής από την 1η Ιανουαρίου 2004."